

SŁOWO

Wilno, Czwartek 22-go kwietnia 1926 r.

Redakcja i Administracja ul. Ad. Mickiewicza 4, otwarta od 9 do 3. Telefony: redakcji 243, administracji 228, drukarni 262

PRENUMERATA miesięczna z odnośnikiem do domu lub z przesyłką pocztową 4 zł. z przesyłką 7 zł. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 80259

W sprzedaży detalicznej cena pojedynczego n-ru 15 groszy, Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ODDZIAŁY:

BARANOWICZE — ul. Szosowa 172
BRASŁAW — ul. 3-go Maja 64
DUKSZTY — ul. Gen. Berbeckiego 10
DUNIŁOWICZE — ul. Wileńska 1
GŁĘBOKIE — ul. Zamkowa 80
GRÓDNO — Plac Batorego 8
KAMIEŃ KOSZYRSKI — Związek Ziemi
LIDA — ul. Majora Mackiewicza 63

NIEŚWIEŻ — ul. Ratuszowa 1
NOWOGRÓDEK — ul. Mickiewicza 20
NOWO ŚWIECIANY — ul. Wileńska 28
POSTAWY — ul. Rynek 19
STOLPCE — ul. Piłsudskiego
ST. ŚWIECIANY — ul. Rynek 9 8
ŚWIR — ul. 3-go Maja 5
WARSZAWA — Nowy Świat 46—14
WILEJKA POWIATOWA — ul. Mickiewicza 24

Ryga, 21-go kwietnia.

Polska frakcja w sejmie kowieńskim wydała w tych dniach broszurę, w której streszcza prace frakcji w drugim sejmie kowieńskim, t. zn. od roku 1923 do 1926. Broszura zawierająca 16 stronice druku, pokrocie daje obraz całokształtu zagadnień sprawy polskiej na forum sejmowym, ale właściwie jest jednym z najjaśniejszych dokumentów martyrologii polskiej na Litwie kowieńskiej. Zamknięte już dzieje trzech lat drugiego sejmu kowieńskiego dają dokładny wyraz postępowemu zniechęcaniu mniejszości narodowych do współpracy z większością litewską i postępującemu wciąż uciskowi bezprawia i prześladowań.

Jak wynika z broszury, polska frakcja sejmowa pierwotnie postawiła popierać stronnictwo rządowe. Przedewszystkiem zaś głosowała za obwołaniem prezydenta republiki p. Stulginskisa i za gabinetem Galwanaukskaza. Smiało rzecz można, iż ówczesne popieranie rządu przez polską frakcję sejmową polegało na nieporozumieniu. Mianowicie na różnym interpretowaniu znaczenia wiary, religii i osób te wiarę głoszących, w życiu politycznym i społecznym. Członkowie frakcji polskiej, jako katolicy, z radością widzieli rosnące wpływy kleru na Kowieńszczyźnie, zwłaszcza w czasach groźnej rewolucji bolszewickiej, która zdawała się zagrozić niemał światu całemu. Po klaski ułoności nie miały w osobach głoszących słowo Boże. Jakże się zawiadzi... Chrześcijańska — demokracja, która doszła do władzy, stała się wyrazem wszelkiego rodzaju przeciwności, podłości, kłamstw, stała się uosobieniem ucisku, prześladowań niewinnych, nawet mordów i katuszy. Rządy chrześcijańskie — demokracji, są rządami policji politycznej i przesyły wśród jęków setek rozstrzelanych i zmierzających po ciemiachy więźniów kowieńskich, Polaków. Ten sam gabinet Galwanaukskaza, który początkowo obiecywał wiele, nie dotrzymał ani jednego przyrzeczenia. Późniejsze próby nawiązania kontaktu ze strony większości sejmowej, z polską frakcją, były właściwie już tylko próbami przekupstwa, które wysłannicy dali rezultaty w stosunku naprzykład do jednego posła rosyjskiego Jerina, który zaprzędał się do stronnictwa rządzących, doczekał w chwili obecnej miana zdradcy sprawy narodowej.

Pierwsze represje rządowe skierowane były przeciwko Polakom. Inne mniejszości korzystały z większych przywilejów, ale... nie długo. Zaczęły się prześladowania Niemców i Żydów. Zblienie Polaków do frakcji mniejszości narodowych rozpoczęło się od porozumienia z Niemcami. Następnie z Żydami. Odtąd utworzył się faktyczny zespół mniejszości narodowych, które we wszystkich sprawach większej wagi występowały wspólnie, tworząc grupę 13 posłów, (bez posła rosyjskiego Jerina), co stanowiło 1/6 część sejmu.

Późniejsze przejścia i walki ogółu mniejszości narodowych na Litwie, znane są przeważnie szerzej. Są to karty brutalnych rządów kowieńskiej republiki, które przeżywały aż do dnia dzisiejszego. Broszura zakończona jest temi słowami:

„Postawie Polskiej Frakcji Sejmowej, składając powierzone sobie przed trzema laty mandaty w ręce społeczeństwa, składają w nie również niczem nie splamione imię polskie, którego stróżami w sejmie byli, pomimo zalewającego kraj cynizmu w kupczeniu idealami... świętokradztwa w plamieniu historii Kościoła Katolickiego w Litwie i burzeniu wiary w rzeszach wiernych przez tych co na straży Świętości Ziemi stać winni, wysięgu o osobiste korzyści odpowiedzialnych jednostek i całych ich ugrupowań, bezwstydu w nadużyciu wagi zagarniętych wpływów w państwie dla celów ojczyzny i jej przyszłości zabójczych.”

FRANCUSKIE PŁATKI
OWSIANE EDBr.
HEUDEBERT

przygotowane z najlepszego owsa owernickiego i bretońskiego, są znakomitą odżywką, wzmacniającą przewagę w okresie wzrastania dzieci, dla chorych i ozdrowieńców. Płatki owsiane EDBr są bardzo przyjemne w smaku i posiadają wysoką wartość odżywczą.

Sprzedaż w aptekach i większych składach apiecznych i winno-kolonijalnych.

W.Z.P., Nr 11 Wilno, dn. 15 III 1926

Kupuje

potrzebne mi do studiów dzieła filozoficzne

w językach polskim, rosyjskim, francuskim i niemieckim zwłaszcza poszukuję książek wydanych przez Polskie Towarzystwo Filozoficzne we Lwowie, przez Księgarnię podługą naszych parlamentarzystów, historycznych odruchów.

DOWIEDZIEĆ SIĘ
w Adm. SŁOWA.

Nieprzyjęcie dymisji gabinetu p. Skrzyńskiego.

Konferencje premiera Skrzyńskiego.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej oświadczył hr. Skrzyńskiemu, że nie przyjmuje dymisji gabinetu. Pan Prezydent wskazał, że gabinet odchodzący pozostawiłby cały szereg spraw niezakończonych, że ustąpienie wytworzyłoby stan *ex lex*. Pan Skrzyński usłuchał p. Prezydenta i gabinet ma pracować dalej. Nie spodziewamy się otwarcia nowego przesilenia a przez ciąg miesiąca marca.

Konstytucyjnie p. Prezydent miał całkowite prawo postąpić w ten sposób. Według konstytucji gabinet nie posiadający zaufania Izby nie powinien rządzić. Ale dotychczas po ustąpieniu ministrów socjalistycznych nie było głosowania w Izbie nad ufnością czy nieufnością dla rządu. Zresztą rząd po ustąpieniu socjalistów ma jeszcze za sobą większość jednego, czy dwóch głosów. P. Prezydent więc mógł z całym spokojem wskazywać p. Skrzyńskiemu, że powinien pracować i nie przejmować się zbytnio demonstracją socjalistów.

Pozatem czyn p. Prezydenta oceniać można podwójnie, zależnie od jego celowości parlamentarnej i pod względem znaczenia moralnego. Jeżeli chodzi o ten względ ostatni, to p. Prezydent poprostu napiętnował z niezwykłą siłą nasze zwyczaje parlamentarne polegające na tym, że się przesilenia wywarza dla dogodzenia ambicjom i interesom partyjnym, nie dbając o normalny bieg spraw państwowych. Pod tym względem gest p. Prezydenta ma duże znaczenie moralne, za które cała Polska będzie wdzięczna Prezydentowi Wojciechowskiemu.

Natomiast jeżeli chodzi o celowość aktu p. Prezydenta, to może on mieć jedynie znaczenie przejściowe. Może opóźnić co podnieście się rządu p. Skrzyńskiego, może go popchnąć do pracy na przeciąg kilku tygodni, lecz w żadnym razie nie będzie mógł go zgwałtować do pracy stałej. Byłoby to zresztą niemożliwe. Gabinet parlamentarny, gabinet koalicyjny, parlamentarny nie może przetrwać się nagle w gabinet urzędniczy. Aż za prezydenta, który nakazuje ludzom partii wbrew ich woli pracować dla załatwienia spraw bieżących — zamienia tych ludzi w urzędników. Dotychczas istota i metoda pracy gabinetu koalicyjnego polegała na tym, że co chwila któraś z frakcji groziła, że wyjdzie z gabinetu. Inaczej gabinet koalicyjny pracować nie potrafi.

Gabinet p. Skrzyńskiego powrócił do pracy. To także wskazuje na słabość parlamentu i jego emanacji: parlamentarnego rządu. Prezydent Wojciechowski nie reprezentuje jakiejś siły politycznej. Przeciwnie, Konstytucja uczyniła z niego cień cienia władzy. To, że ten „cień cienia” z taką łatwością potrafił zaistnieć nad kaprysami Izby, wskazuje tylko na pływaki podłoża naszych parlamentarzystów, historycznych odruchów.

Cat.

Nieprzyjęcie dymisji gabinetu p. Skrzyńskiego.

WARSZAWA, 21 IV. (tel. w. Słowa). O godzinie 11 rano w Prezydium Rady Ministrów premier Skrzyński rozpoczął konferencję z przedstawicielami stronnictw koalicyjnych w następującym porządku: pos. Głęboki (Z. L. N.), pos. Witos (Piast), pos. Chaciński (Ch. D.), pos. Popiel (N. P. R.). Na konferencji tych omawiano sytuację oraz premier motywował decyzję dymisji gabinetu.

Rząd «kadłubowy».

WARSZAWA, 21 IV. (tel. w. Słowa). O godzinie 12 tej odbyło się nadzwyczajne posiedzenie Rady Ministrów, które trwało bardzo krótko. Premier Skrzyński zakomunikował, że wobec rozbieżności się koalicii nie posiadając stałej większości w Sejmie postanowił złożyć dymisję. Ministrowie zaprobowali decyzję pana premiera, poczem po załatwieniu kilku niecierpiących zwłoki spraw mniejszej wagi posiedzenie zamknęło.

Premier Skrzyński niezwłocznie udał się do Belwederu w celu złożenia Panu Prezydentowi Wojciechowskiemu dymisji gabinetu. P. Prezydent po wysłuchaniu motywów, które skłoniły premiera do ustąpienia, zdecydował dymisji nie przyjąć. Decyzję swą p. Prezyde t uzasadniał tem, że za kilka dni przypada termin wypłaty poborów funkcjonariuszom państwowym i wojsku, a niema żadnego upoważnienia ustawowego dla wykonania tego. Należy więc dążyć przedewszystkiem, aby Sejm uchwalił prowizoryjny budżetowy na miesiąc maj w przeciwnym bowiem razie wytworzy się stan *ex lex*. Poza tem Prezydent Wojciechowski nie widzi obecnie żadnych szans do stworzenia nowego rządu i uzyskania przez zaufania Sejmu oraz przeprowadzenia w koniecznym terminie preliminarza budżetowego.

Wobec takiej decyzji premier Skrzyński zwołał jeszcze jedno nadzwyczajne posiedzenie Rady Ministrów w celu zakomunikowania jej członkom rządu. Na Radzie premier oświadczył, że przedewszystkiem środki zmierzające do wykonania woli p. Prezydenta.

Oświadczenie premiera Skrzyńskiego.

WARSZAWA, 21 IV. (PAT). Pan prezes Rady Ministrów po zakończeniu posiedzenia Rady Ministrów oświadczył kilku dziennikarzom: Po dalem się do dymisji wraz z rządem ponieważ uważam, że wycofanie ministrów socjalistycznych przez stronnictwo zmienia charakter rządu koalicyjnego, którego byłem premierem.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej odmawiając przyjęcia dymisji rządu którą miałem zaszczyt Mu wręczyć, postawił mnie w przymusowym położeniu pozostania na stanowisku do czasu załatwienia konieczności państwowych; poczem jeżeliby mi nie udało się utworzyć koalicii na szerszych podstawach, ponowię prośbę o dymisję, która — jak to wynika z treści powodów, które wpłynęły na decyzję pana Prezydenta — będzie uwzględniona.

Marszałek Piłsudski w Belwederze.

WARSZAWA, 21 IV. (tel. w. Słowa). Dziś o godzinie 5 ej min. 30 Marszałek Piłsudski przybył do Belwederu gdzie odbył dłuższą konferencję.

Rozmowa Marszałka Piłsudskiego z Prezydentem Rzeczypospolitej trzymała jest w ścisłej tajemnicy. Według krążących pogłosek i domysłów w kulisach sejmowych, Marszałek Piłsudski miał omawiać sprawy związane z teką ministerstwa spraw wojskowych.

W godzinach wieczornych na mieście ukazał się dodatek nadzwyczajny „Echa Warszawskiego” (organ P.S.L. Piasta) lansujący wiadomość jakoby Marszałek Piłsudski w rozmowie z Prezydentem w wojciechowskim poza sprawami związanymi z teką spraw wojskowych poruszył również sprawy dotyczące całokształtu zagadnień politycznych w związku z sytuacją jaką się wytworzyła.

Przeciwko jednomyślności w Radzie Ligi.

PARYŻ, 21 IV. PAT. Mówiąc o traktacie niemiecko-rosyjskim L'Homme Libre zaznacza, że delikatny punkt tkwi w roli jaką Niemcy jako sojusznik Rosji miałyby odegrać w Radzie Ligi Narodów. Idzie o to, ażeby wiedzieć czy rząd Rzeszy będzie pośrednikiem pomiędzy Moskwą a Genewą czy też będzie popierał Moskwę w razie winy z jej strony, gdyż głos jednego członka Rady wystarczy do unicestwienia jej decyzji. W ten sposób Berlin mógłby spalizować działanie Ligi, która by postanowiła podjąć sankcje przeciwko Rosji w razie zaatakowania przez tę ostatnią Polski. Zasada jednomyślności w Radzie Ligi winna być — zdaniem dziennika — zniesiona.

Chamberlain o konferencji rozbrojeniowej.

LONDYN, 21 IV. PAT. Odpowiadając w Izbie Gmin na zapytania w sprawie konferencji rozbrojeniowej, Chamberlain oświadczył, że konferencja ta w każdym razie zostanie zwołana. Rosja odmówiła udziału w konferencji, jeśli zbierze się ona w Szwajcarii. Odpowiedź Rosji utrzymana jest w tonie niegrzecznym i nieprzychylnym dla celów zakreślonych przez Ligę Narodów. Dotychczas nie zdolano załatwić nieporozumień istniejących między Rosją a Szwajcarią. Niemniej zaś jest aby Liga Narodów przenosiła siedzibę konferencji poza Szwajcarię dlatego tylko, że jakieś państwo jest ze Szwajcarią w zatargu dyplomatycznym.

W przededniu nowej wojny.

Mobilizacja armji tureckiej.

LONDYN 21 4 PAT. Daily Telegraph donosi, że cała ludność miejska Anatolji od 19 do 25-go roku życia została zmobilizowana. Armja turecka skoncentrowana jest w Smyrnie i Cylicji. Turcja — zdaniem dziennika — jest zdecydowana energicznie wystąpić przeciwko wszelkim próbom ładowania na wybrzeżach tureckich ze strony Włoch lub Grecji.

LONDYN 21 4 PAT. W-g doniesień z Konstantynopola obiegają tam pogłoski jakoby Anglja zaproponowała Turcji długoterminowy układ o bezpieczeństwie z korzyściami gospodarczymi pod warunkiem jednak, że Turcja przyjmie ustalone przez Ligę Narodów granice Iraku.

Riffeni odwołują się do opinii świata.

UDŻDA 21 4 PAT. Z powodu niekorzystnego wrażenia jakie w kołach konferencji wywołała deklaracja riffeni odwołująca się do opinii świata, Azerkane zdecydowały się deklarację zaznaczyć, że nie powinna ona być ogłoszona.

Złoto berlińskie do Moskwy.

540 pudów przewieziono przez Rygę.

Z Rygi donoszą: dn. 19 b. m. pociągiem berlińskim pize Rygę, przewieziono do Moskwy 540 pudów złota. Złoto pochodzi z Niemiec. Jednocześnie rozeszły się pogłoski, że w okolicy Kreuzburga na pociąg dokonano napadu bandyckiego.

Władze policyjne zaprzeczają pogłoskom o napadzie.

Stanowisko N. P. R.

WARSZAWA, 21 IV. (tel. w. Słowa). Klub N. P. R., po dłuższych obradach uchwalił dążyć do kompromisu pomiędzy projektem finansowym min. Zdziechowskiego a projektem socjalistów. Klub N. P. R. stwierdza, że jak jeden tak i drugi projekt zawiera szereg punktów realnych, których wykonanie może przyczynić się do zdrowia finansów państwa. Wobec ustąpienia P. P. S. klub N. P. R. skłania się do współpracy z gabinetem p. Skrzyńskiego, dążąc do urzeczywistnienia kompromisu pomiędzy dwoma projektami finansowymi.

Wrażenia sejmowe.

WARSZAWA 21 IV. (tel. w. Słowa). Decyzja P. Prezydenta Rzeczypospolitej zaskoczyła i zdezorientowała sfery sejmowe, spodziewano się bowiem że dymisja zostanie przyjęta. Po otrzymaniu wiadomości o nieprzyjęciu dymisji kluby stronnictw koalicyjnych rozpoczęły obrady. Ogólnie sądzą, że obecny gabinet utrzyma się do pierwszych dni maja, poczem zaś ustąpi. W tym czasie zostaną załatwione najbardziej palące sprawy, jak prowizoryjny budżetowy na miesiąc maj, oraz walka z bezrobociem i t. p.

Sejm i Rząd.

Przesunięcia w M. S. Z.

WARSZAWA, 21 IV. (tel. w. Słowa). Według krążących pogłosek ma usiąść ze stanowiska ambasadora przy Watykanie p. Władysław Skrzyński, którego usunięcia domaga się oddawna jedno ze stronnictw koalicyjnych.

P. Leon Goldszajn radca poselstwa przy Kwirynale opuszcza swe stanowisko ze względu na zły stan zdrowia. Na miejsce p. Goldszajna przybędzie p. Szembek z Paryża.

Badanie warunków produkcji dla wojska.

WARSZAWA 21 IV. Pat. Sejmowa Komisja Wojskowa postanowiła na dzisiejszym posiedzeniu powołać specjalną podkomisję, której zadaniem będzie zbadać i porównać warunki produkcji dla wojska w wytwórnach wojskowych i spółdzielniach rzemieślniczych.

Inspekcja pracy.

WARSZAWA, 21 IV. Pat. Sejmowa Komisja Ochrony Pracy w dalszym ciągu dyskusji nad projektem ustawy o inspekcji pracy rozpatrywała artykuły od 5 do 10-go traktujące o organach inspekcji. Większością głosów komisja wypowiedziała się przeciwko instytucji inspektorów specjalnych dla pewnych zawodów.

Gość francuski.

WARSZAWA, 21 IV. Pat. W dniu 22 b. m. przyjeżdża do Warszawy z Paryża profesor Boissard b. deputowany francuski i sekretarz generalny Association Internationale pour le Progres Social, wybitny działacz społeczny i autor wielu dzieł z zakresu zagadnień socjalnych. Gość francuski zamierza w czasie swego pobytu w Polsce zapoznać się z zasadami polskiego ustawodawstwa społecznego i zwieńdzić ważniejsze instytucje społeczne.

Barometr giełdowy.

WARSZAWA, 21 IV. (tel. w. Słowa). Dziś na czarnej giełdzie wystrubowano kurs dolara do 1000 w żądaniu a 1055 w placeniu. Dolary gotówkowe poszukiwano. W obrotach międzybankowych płacono 900, to samo również płacił Bank Polski. Złoto było również poszukiwane. Obroty 5,625. Obroty akcjami ożywione.

Nierozdzielność małżeństwa.

Na tle dyskusji, która rozlega się obecnie o rozwodach i rozdzieleniu małżeństwa, dopiero widać doskonałe całkowitą ignorancję naszego społeczeństwa w sprawach doktryny katolickiej.

Nikogo nie dziwi, nie rozśmieszy zdanie, które częściowo można nawet usłyszeć: kościół katolicki źle czyni, że nie uznaje rozwodów.

Wypowiadający takie zdanie nie wie nawet, jak dalece pogląd jego ma wszelkie cechy głupstwa, takiego samego głupstwa jak powiedzenie: „Papież byłby o wiele rozumniejszy gdyby nie wierzył w Pana Boga”.

Zarówno nie wierzenie w Pana Boga” sprzeciwia się istocie obowiązków księdza katolickiego, jak rozdzielenie małżeństwa istocie małżeństwa katolickiego. Gdyby, przypuścmy rzecz niemożliwą, kościół ustanowił związki współżycia z rozwodami, to nie mogłyby związków takich już nazwać „małżeństwem katolickim”.

Charakter sakramentu, który nadaje kościół małżeństwu, istota tego sakramentu polega między innymi na dążeniu, aby jeden mężczyzna posiadał jedną tylko kobietę, a jedna kobieta jednego tylko mężczyznę. Można się wyrazić, że małżeństwo katolickie jest położone na pół drogi do kompletnej czystości płciowej, która to czystość płciowa zarówno w katolicyzmie, jak w innych religiach stanowi szczebel najwyższy w doskonałości się człowieka.

Kościół tworząc i rzeźbiąc instytucję małżeństwa niesie drogą utylitaryzmu społecznego, czy nawet obyczajowego — szedł drogą swej idei. U końca tej drogi widniała czystość absolutna.

Debatą nad instytucją małżeństwa prowadzona jest u nas prawdziwie po barbarzyńsku.

Krytykowie nierozdzielności małżeństwa pod względem utylitaryzmu społecznego, obyczajowego jest — wściebardzo łatwo. Przykłady — ród wędrowców małżeńskich — pełni garściami cytować z każdej powieści. Ale właśnie ta łatwość krytyki mieści w sobie pewien konieczny pierwiastek. Strona atakująca małżeństwo katolickie nie rozumie bowiem jego istoty, skoro całą dyskusję chce prowadzić na terenie racjonalistycznym.

Idea małżeństwa katolickiego nie mieści się na płaszczyźnie racjonalistycznej. „Małżeństwo katolickie” to przedewszystkiem idea katolicka, to jedna z form wiary w prawdy objawione — a nie forma związków społecznych.

Ignis ardeus — Papież Pius X. powiedział: „katolicyzm ma wartość pionu — odchylenia nie znosi”.

„Małżeństwo katolickie” stanowi integralną część doktryny katolickiej. Surowość tej doktryny, jej powiedziatym gotyckość — właśnie w nauce o „katolickim małżeństwie” uwydatnia się najbardziej.

Dlatego też dotychczasowa dyskusja o rozwodach, taka np. jaką spotykamy na łamach „Naszego Kurjera Polskiego” jest dyskusją śmieszna, jeżeli ma z nią wynikać reforma prawa kościelnego — jest to rozmowa dwóch światów, dwóch planet. Świat gotyckich wież i świat foteli amerykańskich.

Właściwa dyskusja powinna by się obracać dokoła pytania „na ile i o ile w życie społeczeństwa polskiego powinna wchodzić doktryna katolicka, na ile ta doktryna powinna do życia przeobrazić”.

Wtedy ta dyskusja będzie logiczną, właściwą.

Ne przesadzajmy jej wyników. Na razie wskażmy tylko, że wszelkie europejskie społeczeństwa ateistyczne chylą się ku dekadencji — przeciwnie społeczeństwa religijne emanują z siebie coraz nowe siły, coraz nowe składają dowody żywotności. Zwłaszcza przykład Anglii i Francji jest tu wielomówiący.

M.

Kamienie żółciowe

zmiekcza i usuwa CHOLEKINAZA H. Niemojewskiego.

Kamienie schodzą bez bólu. Ataki w zupełności ustają.

(początkowo): Ból w bokach i dolku podsercowym (gdzie schodzą się żebra) Pobolewania w wątrobie. Skłonność do obustronki język obłożony. Odbywanie gazami wzdęcia i burczenie w kiszce.

Bóle i zawroty głowy.

(podczas ataków): w dolku i wątrobie silny ból, który się rozchodzi ku stronie tylniej — w pasie — krzyża — sięga aż pod łopatkę. Wzdęcia brzucha, rozpadanie żeber i parcie na kieszke stolowa.

Niekiedy wymioty żółcią, dreszcze, zimne poty, żółtaczka.

Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych Skład główny: Warszawa Nowy Świat 5, (lewa oficyna I piętro).

KURJER GOSPODARCZY

ZIEM Wschodnich

Przyczynę do sytuacji gospodarczej.

Sprawozdanie z działalności za r. 1925 r. ogłoszone przez Centralny Związek Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów, zawiera na wstępie bardzo szczegółową i bezstronną ocenę i analizę ogólnego położenia gospodarczego Polski za rok sprawozdawczy, którą poniżej podajemy w streszczeniu:

Po roku 1924, który poświęcony był sprawie sanacji naszych stosunków skarbowych, rok 1925 miał być rokiem sanacji gospodarczej. W roku 1924 udało się utrwalić wartość spadającą marki i zaprzęść jej druk na cele skarbowe. Utworzono Bank Polski i wprowadzono nową walutę — złoto. Jednocześnie zaś wybitnie zwiększono obciążenie podatkowe niezbędne dla zrównoważenia budżetu. W ten sposób została dokonana sanacja skarbu.

Atoli wyczerpane już życie gospodarcze nie było w stanie wytrzymać narzuconych mu nowych ciężarów. Nie można winy za to składać tylko na karb dokonania sanacji skarbu. Zły stan gospodarczy spowodowany był wojną i jej skutkami, — przede wszystkim zaś okres inflacji, niszczący substancję majątkową w sposób bezpośredni, również i drogą pośrednią oddziaływał w tym samym kierunku.

Nie ulega wątpliwości, że ciężkie choć bardzo ukryte przesilenie istniało jeszcze przed reformą walutową. Jednakże wysiłek, jakiemu w tej koniunkturze braku środków obrotowych, a również i obiegowych wymagała od społeczeństwa sanacja skarbu, przede wszystkim zaś konieczność pokrycia kapitału Banku Polskiego i wzmożone obciążenie podatkowe, kryzys już panujący musiały spotęgować.

O wzroście obciążenia podatkowego świadczą następujące cyfry:

Wszystkie dane publiczne i monopolne	W tem podatki bezpośrednie (bez majątkowego)
1922 25,682,000	2,449,000
1923 20,743,000	4,360,000
1924 99,783,000	24,404,000
1925 110,962,000	30,379,000

Ponadto w ostatnich 2 latach dochodzi jeszcze nad wyraz uciążliwy podatek majątkowy.

Nastąpiła zwykła cen w złocie zawsze i wzrastająca wprowadzeniu pełnowartościowej waluty, co oznaczało utratę rynków obcych a wewnątrz kraju stworzyło trudność ułokowania wytworów rodzimej produkcji. Przedsiębiorstwa musiały redukować pracę a nawet całkowicie się likwidować. Podrożeńie rodzimej produkcji łącznie z brakiem ochrony celnej spowodowało wzmożony przywóz z zagranicy.

W takich warunkach rozpoczął się rok 1925. Sytuacja dla Polski była tem groźniejsza, że sirona aktywna naszego bilansu płatniczego kształtuje się w zależności prawie wyłącznie od bilansu handlowego. W związku z tem podniesienie stanu wytworzości, a więc sanacja gospodarcza stała się jako jedyna droga do utrwalenia reformy skarbowej i niezbędny warunek jej powodzenia, naczelnym zagadnieniem roku 1925.

Sfery rządowe wykazały narazie zrozumienie, iż z upadkiem wytworzości wyschną najważniejsze źródła podatkowe i oparta na nich równowaga budżetu, będąca warunkiem utrzymania kursu złotego, zostanie zachwiana. Atoli zamiary rządu ówczesnego, znajdujące wyraz w zapowiadanej na początku roku ubiegłego współpracy z organizacjami gospodarczymi natrafiły na przeszkodę innej natury. W owym czasie, sfery

A tłum cały przejęty, cały zaparty, cały ośniony, unieruchomiony; plynie ku nam od niego jakby jakiś — urok.

Czy to tłum opętany, czy to my ślepi? Patrzę na miss Underfield. Stoi tam, przejeżdża cała, w ekstazie, błada jak trup ze wzruszenia i filmuje, filmuje, filmuje... Kręci gorączkowo rączkę aparatu.

Lecz co to się stało? Chłopak-dziecko przypada do nog magow. Ten podnosi boy'a całuje go, bierze na ręce i pokazuje go tłumowi dającemu na wszelkie sposoby upust swej zachwytowi.

— Koniec — mówi Hollicott. Pytam go: — Co się skończyło? — To, co się wcale nie zaczęło.

— Ale cóż, do licha, stało się? Co to było? — Hollicott tylko roześmiał się i pokazując mi miss Underfield pędzącą w wielkim podnieceniu z placzka do hotelu rzekł:

— Ona panu wszystko opowie. Ze wszystkimi szczegółami.

— Co za niestychana, cudowna — zawołała w tej chwili miss Underfield ukazując się na progu. — Widziałam cud! — sfilmowałam go! Trzeba mieć, doprawdy, szczęście!

gospodarcze z Centralnym Związkiem na czele zwróciły się w sposób manifestacyjny do Prezydenta Rzeczypospolitej, wykazując niezmierną groźbę położenia i prosząc by zechciał niezwłocznie powołać rząd parlamentarny „nie obciążony żadnymi zastrzeżeniami partyjnymi, któryby natychmiast w poczuciu pełnopowinności wobec kraju, a nie poszczególnych stronnictw przeprowadził środki ratunkowe na chwilę najbliższą, a dokonał sanacji naszego życia państwowego i gospodarczego u samych podstaw”.

Wysunięcie w samym końcu roku przez sfery gospodarcze powyższego postulatu świadczy najlepiej, że nie zostały do tego czasu spełnione te zadania, jakie rząd w początku roku wziął sobie za cel swej działalności.

Skutkiem błędnej polityki celnej tak zwanej polityki „konsumenta”, wytworzość polska nie mogła odzyskać swej zdolności konkurencyjnej na rynkach obcych, a jednocześnie coraz bardziej traciła też i rynek wewnętrzny. Wywołane tem zmniejszenie się zapasu dewizowego, niekorzystne dla każdego systemu walutowego, było w naszych specjalnie warunkach tembardziej groźne, że bezwzględnie w stosunku do dolara ustabilizowany od chwili jego wprowadzenia kurs złotego opierał się wyłącznie na stałej do tego czasu i nieograniczonej jego wymienności na dolary przez Bank Polski. Ponieważ jednak skutkiem wywołanego przez ujemny bilans handlowy ciągłego topnienia rezerwy dewizowej, zaledwie na krótko wstrzymanego wpływu z pożyczki Dillonowskiej, Bank Polski nie był w stanie pokrywać całego zapotrzebowania dewiz, zniszczona więc została podstawa, na której się opierał kurs złotego i staliśmy się świadkami jego spadku.

W rezultacie tego wszystkiego zapas walut Banku Polskiego przestał istnieć, kapitał obrotowy społeczeństwa spadł do minimum, a jego siła podatkowa również zmalała wobec wyczerpania się płynnych aktywów. [h].

Informacje.

Zaostrzenie rygoru podatkowego.

Minister skarbu zarządził wzmocnienie egzekucji podatkowych. W tym celu polecił prezesom izb skarbowych, aby zorganizowali natychmiast egzekucję nieodroczonej i nierozłożonej na raty zaległości tak w podatkach bezpośrednich, jak również w należnościach i opłatach stempowych, z tem, że po zakończeniu wymiaru podatku od obrotu za drugie półrocze 1925 roku, ma być użyty do egzekucji na czas do końca kwietnia b. r. oprócz sekwestratorów, cały personel urzędów skarbowych.

Podatek gruntowy i dochodowy.

Pierwsza rata podatku gruntowego za r. 1926 płatna była przed d. 15 b. m. Należności będą ściągane przymusowo za pobraniem kosztów egzekucyjnej i kar za zwłokę. Specjalnie w 1-jej połowie maja przeprowadzona będzie wzmocniona akcja egzekucyjna przy udziale również wójtów i sołtysów, a to celem ściągania wszystkich przypadających z powyższego tytułu zaległości.

Dnia 1 maja r. b. upływa ostatni termin płatności połowy podatku dochodowego, jaki przypada od wykazanej w zeznaniu sumy dochodu.

Zasady poboru przez związki komunalne specjalnych opłat drogowych, a interesy rolników.

Wydatki na budowę i utrzymanie dróg, znajdujących się pod zarządem związków komunalnych, pokrywane są głównie z

— Ale, na litość Boską, co też pani widziała?

— Wszystko... Wszystko... Widziałam jak sznur wyciągnął się prościutko w górę, widziałam jak chłopak lał po nim i dołaził do końca sznura posłał mnie, wyraźnie mnie, bo na mnie prościutko patrzył, całował swoją, ciemną rączką. Sznur, który stoi! Jak napięty! Prosto! O nic nie zaniepokojony, do niego nie przytywardzony! O to, co ja widziałam!

— I pani to sfilmowała?

— A jakże. Wszyscyuteńko! Mam całe zdjęcie tam, w aparacie. Zaraz wywołamy, natychmiast!

— Panno Dorothy, — powiada Hollicott — o co założył się, że na kliszy nie będzie nic, dostownie nie? — Co też pan wygaduje! — woła miss Underfield.

— Zaktad?

— Zgoda! — opowiada miss Dorothy.

— O wycieczkę do Pollanaru i z powrotem?

— Choćby do Bombaju.

— Wystarczy mi do Pollanaru!

Wywołaliśmy klisze. Śladu na nich niczego nie było.

wpływ z samolotnych, specjalnych opłat drogowych. Opłaty te w wielu powiatach stanowią najwłaściwszą część przychodów związków komunalnych, dzięki czemu nabiera specjalnej wagi sprawiedliwy rozkład tych obciążeń.

Dolychczas stosowany rozkład opłat drogowych w prostym stosunku do wysokości wymierzonych państwowych podatków: gruntowego, budynkowego oraz cen świadectw przemysłowych na r. 1926 został zasadniczo zmieniony okólnikiem Ministra Spraw Wewnętrznych Nr. 31 z dn. 13 III 1926 r. do wojewodów, w myśl którego podział winien być przeprowadzony proporcjonalnie do wysokości 50 proc. zasadniczego państwowego podatku gruntowego, 50 proc. państwowego podatku budynkowego i tylko 15 proc. cen świadectw przemysłowych. Tym samym normom odpowiada maksymalnie na wysokość opłat drogowych. W wypadku przeprowadzania przez związki komunalny robót publicznych dla zatrudnienia bezrobotnych, opłaty drogowe mogą przekroczyć wyżej podaną normę maksymalną o dalsze 25 proc., jednak tylko w stosunku do płatników podatku gruntowego.

W ten sposób prawie całkowity ciężar utrzymania dróg, znajdujących się pod zarządem związków komunalnych, i wykonania projektowanych w tym zakresie prac inwestycyjnych w roku bieżącym został przełożony na rolników.

Wychodząc z założenia, że opłaty na cele specjalne winny obciążać płatników proporcjonalnie do otrzymywanych korzyści a nie w zakresie ulepszenia dróg osiąga przemysł i handel — co najmużej — w równym stopniu, została wyszczególniona Ministerstwo Rolnictwa i D. P. akcja, zalecająca do poddania rewizji obecnie ustalonych zasad poboru tych opłat.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— (w) Zeznania o dochodzie. Ministerstwo Skarbu nadesłało do Izby Skarbowej w Wilnie przypominanie, iż ostateczny termin składania zeznań o dochodzie upływa z dniem 1 maja r. b.

— (w) W sprawie uzyskania zezwoleń na import. Związek kupców komunikuje, iż kupcy, którzy ubiegają się o zezwolenie na import towarów zagranicznych do kraju winni do podań załączyć kopję patentu handlowego. Jeżeli firma o zezwolenie na import zwraca się po raz drugi — kopji tej załączać nie potrzebuje. Podania należy skierowywać do Związku Kupców. Termin składania podań na import na miesiąc maj i czerwiec upływa dnia 25 kwietnia.

KRONIKA MIEJSKOWA

— (w) Delegacja związku kupców żydowskich u p. wojewody.

KRONIKA

— (x) Zapomógł, słowne dla ludności w pow. Świeciańskim. Sumy na wydawanie pożyczek siewnych w powiecie Świeciańskim zostały przesłane 5 ciu miejscowym kasom, celem rozdzielenia ich wśród uprawnionej do tego ludności. Co zaś do innych powiatów wspomniana akcja jest również w stadium realizacji.

— (n) Z posiedzenia Komisji Finansowej. Na posiedzeniu miejskiej Komisji Finansowej, odbytem w dniu 20 kwietnia, rozpatrywano sprawę określenia obwodu śródmieścia dla wymiaru podatku od placów budowlanych i gruntów o charakterze budowlanym.

Rozporządzenie Min. Skarbu z dnia 25 maja 1925 r. ustala stopę procentową powyższego podatku w wysokości 0,5 proc. sumy, stanowiącej podstawę wymiaru. Z wyłączeniem jednak placów, położonych w śródmieściu, dla których stopa procentowa będzie wynosić 1 proc.

Magistrat zaprojektował ustalić śródmieście m. Wilna w następujących granicach: ul. Rosa do mostu Kamiennego wzdłuż ul. Targowej, ul. Belny do Nowej Alei, wsielc do ul. Kolejowej i wzdłuż do mostu Stefanańskiego, po ul. Archangielskiej do W. Pohulanki i do słupów, następnie ul. św. Jacka do gmachu Uniwersyteckiego przy ul. Zakretowej i dalej wzdłuż do rzeki Wilji, przez rzekę wprost ul. Witoldowej do zbiegu Dzielnej i Zwierzynieckiej wstecz do rzeki i wzdłuż takowej do ul. Wilkomierskiej, od ul. Wilkomierskiej do Zwierzynieckiej wstecz do zaułku Bohuskiego, zaułkiem Bohuskim do ul. Lwowskiej, Lwowską do Kalwaryjskiej i następnie Kalwaryjską do Siomanki i Trębackiej, wstecz do rzeki Wilji i równoległe do rzeki po Antokolskiej do ul. Trynarskiej, wstecz ulicą Antokolską do zbiegu ul. Holenderskiej przez góry do zaułku Białego, wzdłuż ul. Połockiej i Zarzeczka do ul. Saffjaniki i następnie linją prostą do ul. Rosa.

Komisja Finansowa powyższy projekt Magistratu zatwierdziła.

W sprawie zaciągnięcia pożyczki na renowację turbiny w centrali elektrowni miejskiej przyjął wniosek Magistratu i przedstawił go na dzisiejsze posiedzenie Rady miejskiej do zatwierdzenia.

— (x) Zapomógł na utrzymanie dzieci. Magistrat m. Wilna wyasygnował w dniu wczorajszym 562 zł. dla zakładu opiekuńczego w Pruszkowie, na m. kwiecień, za utrzymanie dzieci, pochodzących z gminy Wileńskiej.

— (w) Odmowa zezwolenia na wiec. Komisarz rządzą odmówił udzielenia zezwolenia na wiec projektowany przez sekcję kulturalną związków żydowskich gości bezpłatnie.

W tych dniach p. wojewoda Malinowski przyjął delegację związku kupców żydowskich. Delegacja interwenjowała u p. wojewody w sprawie ustanowienia cen stałych na artykuły pierwszej potrzeby. Jak delegacji związku starali się wykazać, ustalanie stałych cen nie jest wskazane, gdyż wolna konkurencja sama obniżyła cenę towarów do należytego minimum. Jednocześnie delegaci wskazywali na fakt, że wszystkie organizacje ekonomiczne na czele z Radą Ekonomiczną wypowiedziały się przeciwko rozciąganiu rozporządzenia o cenach stałych na artykuły pierwszej potrzeby, uważając, iż rozporządzenie to pożyteczne w innych województwach dla Ziemi Wschodnich jest szkodliwe. Pan wojewoda przyrzekł delegatom związku rozpatrzenie tej sprawy w najbliższym terminie.

— Posiedzenie komitetu do walki z lichwą i spekulacją. W tych dniach odbyło się posiedzenie komitetu do walki z lichwą i spekulacją. Na posiedzeniu tem rozpatrywano sprawę podwyższenia cen za artykuły spożywcze, co przedstawiciele kupców w wielu wypadkach starają się uzasadnić zwykłą tendencją dolara. Po zasadniczym omówieniu tej sprawy posiedzenie przerwano. Żadnych konkretnych uchwał na posiedzeniu nie powzięto. Natomiast uchwalono zwołać posiedzenie sekcji kolonialnej. Sekcja kolonialna na posiedzeniu w dniu wczorajszym uchwaliła wydać w końcu tego tygodnia cennik towarów kolonialnych.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

21 kwietnia 1926 r.			
Dewizy i waluty:	Transz.	Sprz.	Kupno.
Dolar	9,93	9,92	9,98
Belgia	35,30	35,39	35,21
Holandia	397,85	398,85	398,85
London	48 23	48 35	48 11
Nowy-York	—	—	—
Pariz	33,05	33,13	32,97
Praga	29,00	29,46	29,31
Szwajcaria	191,60	192,08	191,12
Wiedeń	—	—	—
Włochy	140 05	140 40	139,70

Papier wartościowe			
Pożyczka dolara 80,00 (w złotych 763,00)	—	—	—
kolejowa 148,00	—	—	—
5 pr. pożyczk. konw.	34,00	—	—
5 pr. pożyczk. konw.	—	—	—
5 proc. listy zast.	—	—	—
ziemskie przedw.	22,50	22,25	23,25

ków zawodowych na sobotę w sali Krengla. W odmowie zaznaczono, iż zezwolenie zostanie wydane lecz po 1-szym maju. Odmowa powyższa ma na celu zapobieżenie jatrzemiu stunków wśród bezrobotnych, i podniecaniu umysłów w związku ze zbliżającym się dniem 1-go maja, który dla swych celów postanowili wykorzystać komuniści.

— Opłaty za jazdę taksometrem. Urząd Wojewódzki ukończył już plombowanie wszystkich liczników taksometrów i ustalił takse 80 gr. za km. W ten sposób w żadnym wypadku szoferzy nie mogą żądać opłaty wyższej ponad 80 groszy.

— (x) Dancingi u „George’a”. Komisarz Rządu na m. Wilno wydał w tych dniach zarządowi restauracji „George’a” zezwolenie na urządzenie „dancingu”.

— (x) Zatwierdzenie statutu klubu szachowego w Wilnie. Komisarz Rządu na m. Wilno zatwierdził w tych dniach statut nowopowstałego klubu szachowego w Wilnie. Podanie o zatwierdzenie wspomnianego klubu złożone zostało przez p. inż. Wirszytło.

— (x) Poranki muzyczne w ogrodzie Bernardyńskim. Z dniem 1-go maja r. b. wykonywane będą przez orkiestrę wojskową w ogrodzie Bernardyńskim, jak rok rocznie, poranki muzyczne.

POCZTOWE

— (x) Nowe znaczki pocztowe. Generalna Dyrekcja Poczty i Telegrafów wprowadziła ostatnio w obieg znaczki pocztowe opłaty wartości 1 gr., nowej edycji. Rysunek powyższych znaczków o wymiarze 20,2x25,5 mm. przedstawia widok Ostrej Bramy w Wilnie. W górnej części znaczka po prawej stronie umieszczono napis i cyfrę „grosz 1” u dołu zaś napis „Poczta Polska” i godło Państwa. Kolor znaczka brązowy. Znajdujące się w obiegu znaczki jednogroszowe poprzedniej edycji są ważne aż do wyczerpania.

— (x) Przesyłki zagraniczne wolne od opłat na rzecz bezrobotnych. Generalna Dyrekcja Poczty i Telegrafów wydała ostatnio rozporządzenie, że wszelkie przesyłki zagraniczne jak również telegramy urzędowe wolne są od opłat na rzecz bezrobotnych. Wszystkie inne przesyłki w obrocie wewnętrznym krajowym, jakie telefony podlegają wspomnianej opłacie.

KOLEJOWA

— (w) Zwiększenie szybkości. Z dniem 15 maja nastąpi w myśl zarządzenia ministerstwa kolei powiększenie szybkości pociągów na szlaku Wilno—Warszawa; Warszawa Łódź; Warszawa—Kraków; oraz szybkość kursjera Warszawa—Paryż. Szybkość wynosić będzie 65—70 km. na godzinę.

SKOLNA

— (x) Pomoce naukowe dla inspektoratu szkolnego w Wilnie. Inspektorat szkolny na m. Wilno otrzymał w tych dniach większą ilość pomocy naukowych, które będą podzielone dla poszczególnych szkół po sześciu m. Wilna.

— (x) Przedłużenie egzaminów dla nauczycieli szkół powszechnych. Egzamina dla czynnych, a nie wykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych, które się odbywały od dnia 19 bm. w żeńskim seminarjum w Wilnie, z powodu większego napływu kandydatów w liczbie około 300 zostają przedłużone i potrwać do dnia 26 bm.

— (x) Święto sadzenia drzew. Projektowane wiosenne święto sadzenia drzew odbędzie się w dwóch terminach, a mianowicie 1-szy termin przypada na dzień 29 i 30 b. m., w którym to wezmą udział szkoły powszechne m. Wilna, znajdujące się w śródmieściu. Drugi termin święta odbędzie się w początkach czerwca z udziałem szkół powszechnych, znajdujących się na krainach miasta.

WOJSKOWA

— (x) Zaprowadzenie ksiąg meldunkowych dla osób cywilnych zamieszkających w domach wojskowych. Komenda Obozu Warownego w Wilnie wydała ostatnio rozkaz o wprowadzeniu ksiąg meldunkowych dla wszystkich osób cywilnych, zamieszkających w budynkach wojskowych na terenie m. Wilna.

ZEBRANIA I ODCZYT

— Posiedzenie Wil. T-wa Ginekologicznego. Kolejne posiedzenie naukowe Wileńskiego T-wa Ginekologicznego odbędzie się we czwartek 22 kwietnia o godz. 20 ej w lokalu państw. szkoły położonych z następującym porządkiem dziennym: 1. Odczytanie protokołu z poprzedniego posiedzenia.

2. Dr. Żebrowski — „S. p. dr. med. Antoni Hołdówko” wspomnienie pośmiertne.

3. Dr. Waszkiewicz. Sprawozdanie z działalności oddz. położniczego szpitala św. Jakóba za rok 1925.

4. Dr. Wysocki. Przypadek przeżycia się główki wymiarem porzuczonej.

— U Techników. W piątek 23 kwietnia o godz. 8-jej wieczór p. Senator Stanisław Gaszyński wygłosi odczyt „Sposoby i projekt ratowania życia gospodarczego w Państwie”.

Wjeście dla członków i wprowadzonych gości bezpłatnie

Spekulacja walutowa.

W tych dniach przez policję została zauważona niepraktykowana dotychczas spekulacja walutowa. Kombinacja spekulacyjna oparta była jak zresztą we wszystkich tego rodzaju wypadkach na spadku złotego i wzroście dolara. Mianowicie spostrzeżono niebywałe zapotrzebowanie na dolarówki. Niezliczona ilość osób od rana wystawała w kolejce przed Bankiem Polskim nabywając dolarówki bez ograniczeń i po kursie 44 zł. 15 gr. za dolarówkę. Wkrótce spostrzeżono, iż nabywcami dolarówek są ni mniej ni więcej tylko czarnogieldziarze trudniący się spekulacją walutową. Jak się okazało, spekulanci nie mogąc w Banku Polskim nabywać dolarówek, których nabycie jest u nas nione tylko w wypadkach u sprawiedliwych, nabywali dolarówki, a przetrzymawszy je dwa trzy dni sprzedawali już po kursie 46 zł. W ten sposób w Banku Polskim utworzyła się „rzeka” ludzka kółająca od okienka w której sprzedawano dolarówki do okienka w której ją Bank Polski nabywał.

W ciągu paru dni spekulanci potrafil zarobić na tego rodzaju kalkulacji kilkadziesiąt tysięcy złotych.

— Odczyt dr. Brokowskiego.

W związku z „Tygodniem ucznia” odbędzie się odczyt w sali gimnazjum Lelewela 23 kwietnia o godzinie 5 ej dr. Brokowskiego o gruczy i najnowszych sposobach zwalczania jej dla rodziców i starszych uczni gimnazjum im. Jochima Lelewela i Adama Mickiewicza.

RÓŻNE.

— (w) Z prasy żydowskiej. Wileńska prasa żydowska żywo komentuje ostatnio przedłożoną propozycję Steigera, który zwrócił się do Organizacji Sjonistycznej w Niemczech, zgłaszając chęć wygłoszenia szeregu odczytów o procesie lwowskim. Steiger żąda honorarium 400 marek złotem za każdy odczyt.

Wileńskie pisma żydowskie oburzone są tego rodzaju propozycją, uważając, iż Steiger winien odczyty te wygłosić bezinteresownie.

— Komitet organizacyjny „Tygodnia Ucznia” uprasza wszystkie osoby, odbierające na ten cel ofiary pieniężne, aby w miarę zapewniania się list zbórki, zechciały takowe zwracać na ręce Skarbnika pana Kewzana, Bernardyński zaułek Nr 3, m. 7. Wszystkie listy winny być zwrócone nie później 15 go maja.

— Zarząd Męskiego Chóru „Echo” prosi nas o zaznaczenie, że podczas uroczystej Akademii ku czci Arcybiskupa Ciepłaka w Sali Miejskiej wykonał śpiewy religijne, a nie chór kolejowy jak mylnie było zaznaczone w sprawozdaniu.

ZABAWY

— Bazyliśzek na Bakszczie. W akademickie koło dramatyczne organizuje we czwartek 22 o godzinie 8-jej wiecz. w sali Śniadeckich wieczór artystyczny z następującym programem:

Taniec smoczy i zabawa w jaszczurka pani Hryniewiczkiej z Reduty. Hymn Śgo Jerzego pana Eug. Dziewulskiego wykonany będzie po raz pierwszy.

Trawestacja akademii, która się odbyła w zeszłym tygodniu

Odczytanie nadesłanych utworów, wykona pan Bujanski z Reduty, po czym nastąpi powszechny plebiscyt z surową cenzurą.

Poza tem opowieści wileńskie działowskie o smoku i jedna niespodzianka „przemila”.

TEATR I MUZYKA.

— Reduta w gmachu Teatru na Pol. Insulane gra dzisiaj fantastyczną komedję Stefana Krzywoszewskiego „Djabel i karozmarka”, z p. Wondą Osterwą odzwierciedlającą postać Karczmarski. Lekka ta sztuka, o krotkości i ciekawości, oprawiona w piękną i pomysłową dekorację daje pełnię wrażeń artystycznych i bawi doskonale.

W jutro w piątek 23 go b. m. dram. 3-ich aktach A. Grzymali-Siedleckiego, „Siostry”.

W sobotę 24 go b. m. po raz drugi dramat poetycki Emilia Zegadłowicza p. t. „Głaz graniczny”, osnuty na tle życia gór rai podtatzańskich.

WYPADKI I KRADZIEŻE.

— Strzały na granicy sowieckiej. Dr. 20 b. m. o g. 23 m. 15 wartownik strażnicy K. O. P. Czeresypow. Dz/sn. zauważył 3 — 4 osobników, zbliżających się od strony Rosji w kierunku strażnicy. Ponieważ na trzykrotny okrzyk „stój!” osobnicy nie zatrzymali się, wartownik strzelił do nich z karabina. Na alarm wybiegli żołnierze, którzy strzelili kilkakrotnie do nieznanych złoczywców. Wówczas osobnicy ci rzucili się do ucieczki i przytem również oddali 8 strzałów.

— Pożar. We wsi Bałwaniszki gm. Holzańskiej wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem spaliła się część domu mieszkalnego, chlew oraz zboże na szkodę Adama Wolejki.

— Kradzieże. Janowi Lachowiczowi (Niedzwiedzia 22) skradziono sanie wartości 19 zł.

— Zginięcie Antonowiczowi (Śniegowa 34) skradziono 1000 krz. kartofli. Kradzieży dokonał Stanisław Bławiecki (Równe Pole), którego zatrzymano.

Dn. 20 b. m. została zatrzymana Ustuska Kiskis, która wyciągnęła z kieszeni W. Wieszewskiej (w. Nowosiółki gm. Rzeszkańskiej) 15 zł. 50 gr.

SPORT

Program imprez sportowych w dniu 3 maja.

Wielkie święto narodowe, jakim jest święto Trzeciego Maja, będzie do pewnego stopnia świętem sportowym, bowiem wszystkie gałęzie sportu naszego wezmą w nim udział.

Jestemy w możności podać program dnia.

Węć, o 9 rano Wil. O. Z. L. A. organizuje bieg drużynowy względnie sztafetowy na trasie: plac przy elektrowni miejskiej, brzeg Wilji, most Zielony, Zygmunowska (Nadbrzeżna) Cielętnik, park im. Żeligowskiego — dla zawodników wszystkich klubów wileńskich i osób niestowarzyszonych.

Akademicki Związek Sportowy wzięt na swoje barki trud zorganizowania festynu wioślarskiego przy udziale wszystkich towarzystw. Clou tej imprezy będzie wspólna defilada łodzi. Początek o godz. 16 ej.

O 16.30 rozpocznie się „marsz harcerski” naokoło Wilna w możliwie jaknajszerszej granicy. Organizacja tego marszu spoczywa w rękach Związku Harcerskiego.

O 17 ej rozpocznie się bieg kolarski na przestrzeni Wilno—Niemierny — Wilno, przyciem zaznaczyć należy, że towarzystwo cyklistowskie ufundowało dwie nagrody dla dwóch pierwszych kolarzy.

W ogrodzie Bernardyńskim ujrzymy ćwiczenia pokazowe grupy Sokół, którzy wkrótce mają reprezentować Polskę na międzynarodowym zlocie sokolskim w Pradze Czeskiej. Czas rozpoczęcia ćwiczeń będzie określony po porozumieniu z Maciejką Szkołą, która organizuje w tym dniu zabawę ogrodową, połączoną z atrakcjami ludowymi.

W tym samym, mniej więcej, czasie odbędzie się w Ogrodzie Bernardyńskim otwarcie kortu tenisowego A. Z. S. u. z pokazową grą czołowych rąkiet wileńskich. Organizacją zajmie się sekcja tenisowa A. Z. S. u.

Prócz tego na wszystkich boiskach zorganizowane zostaną t. z. „krótkie” (15 minutowe) zawody piłki nożnej. Udział w zawodach wezmą drużyny wszystkich klubów. Inicjatywę tych zawodników spoczywa w rękach Okręgowego związku piłki nożnej.

Celem skoordynowania działalności

ci i uzgodnienia całokształtu prac organizacyjnych, powołana została na odbytej w niedzielę konferencji przedstawicieli organizacji i klubów sportowych, specjalna komisja w składzie: kpt. T. Kawalec oraz panowie Boimski i Kamiński.

Prócz tych imprez, że tak powiemy fachowo-sportowych, odbędzie się szereg gier amerykańskich dostępnych dla szerokiego mas społeczeństwa. Klub Sportowy „Ognisko” zgłosił czterech instruktorów, którzy zajmą się prowadzeniem tych gier.

Jak widać z tego programu, dzień trzeciego maja będzie jednocześnie uciechą dla widzów i pokazem naszych wyczynów sportowych. [1].

Nowe sukcesy polskich kawalerzystów w Nicei.

Drugi dzień międzynarodowych zawodów w Nicei, który odbył się dnia 17 b. m., przysporzył sławy kawalerii polskiej. W dwu konkursach rozegranych oficerowie nasi zdobyli pierwsze miejsca i flaga polska góruje na maszcie nad flagami współzawodników innych narodowości.

W pierwszym konkursie o nagrodę „Prix du Comité Technique” du C. H. I. M. (konkurs myśliwski na czas), pierwsze miejsce zdobywa mjr. Toczek na wal Hamletie, oraz zajmują na wal. Faworyt piąte miejsce, dalej zajmują miejsca rtm. Chojewski na wal. Banzaj szóste i tenże na wal. Jowisz i denaste, oraz rtm. Antoniewicz otrzymuje wstęgę.

W drugim konkursie o nagrodę „Prix de la Societe des Courses de Nice” (konkurs myśliwski na czas) pierwsze miejsce zdobywa rtm. Królikiewicz na wal. Rewcliffe oraz tenże na wal. Cezarze ósme. Rtm. Dobrzański otrzymuje wstęgę.

KRONIKA MIEJSCOWA.

Mistrzostwo Klasy „B”.

— (1) Pogon II — Makkabi II 2:1 Pogon II powodził się lepiej znacznie niż jej starszy siostrzyk. Doład Pogon prowadzi w tabeli mistrzostw kl. B. Jak widać zły system faworyzowania „tuzów” w pierwszej drużynie często mocno przestawiały ma choć tę dodatnią stronę, że da możność wygrać drużynie drugiej.

jubilatowi złoty pierścień z herbem Poznania. Dalsze przemówienia wygłosił: dr. Kryszewicz, pp. Śliwicki, Samulski, Kędziński i inni. Po przemówieniu jubilata odczytano listy i telegramy gratulacyjne. Po przedstawieniu odbył się bankiet na Białej sali Bazaru.

.....

List do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze!

Na afiszach, zawiadaniach o wieczorze „Bazylika na Bakszcie”, zostało umieszczone moje nazwisko. Celem uniknięcia nieporozumień oświadczam, że w organizacji zabawy ani wieczorów z nią związanych udziału nie brałam, ograniczając się jedynie do wskazania tekstów, dotyczących zabawy w „Jaszczurę”.

Łączę wyrazić głębokiego szacunku i poważania

Cezarja Ehrenkreutzowa.

Wilno, dn. 21. IV. 26 r.

.....

Doktor

Kobieta-lekarka

D. Zeldowicz

Z. Zeldowiczowa

Przyjęć: 9-1 i 5-8 12-5. Chor. kobiece.

oraz spec. weneryczne, moczopłciowe i skórne

ni. Mickiewicza Nr 24 (obok hot. Bristol)

W. Zdr. P. Nr 31.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kino-Teatr „Helios“

Kino Kameralne „Polonja“

ul. Mickiewicza 22

Film ze śpiewem Królowa ekranu

w erotycznym dramacie

Film ilustrowany śpiewem Słynna pieśń A. M. WERTYŃSKIEGO p. t. „BŁĘKITNY NEGR” poświęcona W. CHOŁODNEJ odpiewana będzie przez znanego tenora p. Winchysa-Woiczysa.

Dziś będzie wyświetlany film

„Królowa gór” (w dziesięciu aktach w 10 aktach ANITA STEWART i MAHLON HAMMETON.

Nad program: „AMERYKAŃSKI DENNIK FILMOWY Nr 44” w 1 akcie.

Podczas seansów wykonają szereg pieśni artystki Opery p. Janina Korsak-Targowska i p. Helena Zubowiczowa.

Orkiestra pod dyrykcją kapelmistrza p. W. Szczepańskiego.

Kasa czynna, w niedzielę i św. od godz. 2 m. 30. w powszednie dni od godz. 3 m. 30.

Początek seansu: w niedzielę od godz. 3 ej w powszednie dni od godz. 4 ej.

na pomoc bezrobotnym Parter 60 gr. Amfiteatr i balkon 30 gr

CENA BILETÓW: wraz z dodatkami

ROLNICY!!!

Kupując nawozy sztuczne pamiętajcie, że najlepszym i dotąd niezastąpionym nawozem azotowym pod wszelkie rośliny uprawne, a zwłaszcza pod buraki cukrowe, jest oryginalna

SALETRA CHILIJSKA

którą nabywać można za gotówkę po najniższych cenach w firmie:

BARAŃSKI, BARCIKOWSKI i S-ka,

WARSZAWA, ul. Zgoda Nr 1

TELEFON: 131-62, 101-37.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....